

BÜYÜME DÖNEMİNDEKİ YAVRULARIN KEMİK YAPISININ

KORUNMASI

9 Eylül 2015

Önemli Mesaj!!!

Yavrular aktif olma eğilimindedirler, her zaman hareket ederler, uyku ve dinlenme aralarında devamlı yapacak işeyler peşindedirler.

Önemli nokta şudur; bir yavru sahibi olarak yavrunuza çok fazla egzersiz yaptırmamalısınız yada yavrunuzun artık oynamaya isteği kalmayınca kadar yorarak egzersiz yaptırmamalısınız.

Yeni bir yavru sahibi kişilerin şunun farkında olmaları gerekmektedir: bir yavrunun kemikleri halen büyümekte iken, yavrunuzun büyüme plakaları fazla hareket etmekten yada yanlış tipte hareketten dolayı zarar görebilir.

Bu yüzden yeni bir yavru sahibi kişiler için aşağıdakileri bilmeleri önem arz etmektedir.

Yavru;

- Merdiven inip çıkmamalıdır
- Yokuş aşağı inmemelidir
- Yatakların yada koltukların üzerine atlayıp zıplamamalıdır
- Araca atlayıp zıplayarak inip binmemelidir
- Parke ve fayans gibi yüzeylerde oyun oynayıp koşmamalıdır çünkü böyle kaygan yüzeyler ayaklarının dışı açık bir şekil almalarına neden olabilir.

Yavrunuzun yukarıda bahsedilenleri yapmasına izin vermeyiniz, çünkü bu hareketler büyüme plakalarına, tendonlarına, bağlarına ve az gelişmiş eklemlerinde zarara neden olabilir.

Yavrunuzun araca iniş ve binişlerinde kemik ve eklemlerine zarar gelmemesi için yardım ederek yol göstermelisiniz.

Yavrunuzun ihtiyacı olan egzersizleri yapabilmesi için, büyüme plakalarının düzgün ve normal bir şekilde geliştiğinden emin olmalısınız.

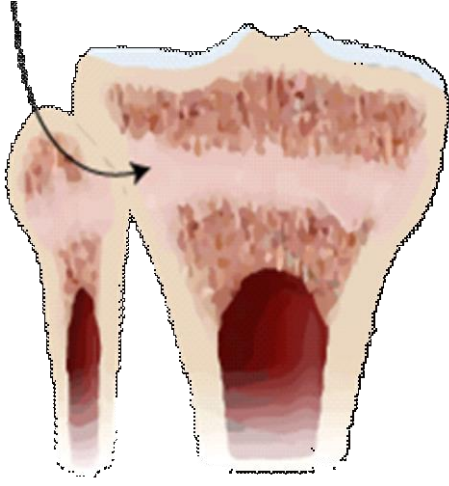
Bu durumda büyüme plakasının ne olduğunu? Ne yaptığını? ve nasıl geliştiğini? bilmek önemli hale gelmektedir.

Büyüme Plakaları Nelerdir?

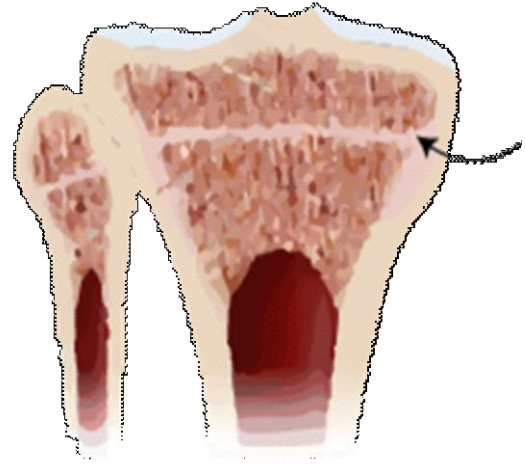
Büyüme plakaları, yavrularda ve genç köpeklerde uzun kemiklerin sonlarında bulunan yumuşak bölgelerdir. Büyüme plakaları kemiklerin büyümesinden sorumludur ve büyümenin en büyük kısmı da 3-9 ay arasında gerçekleşir.

Köpek olgunlaştığı zaman, büyüme plakaları kapanır. Ortalama büyüklükteki bir köpekte, büyüme plakaları genellikle yaklaşık 12 aylık iken kapanır. Fakat çok büyük veya dev ırklarda, büyüme plakaları 18 aylık olana kadar açık kalabilir.

Büyüme plakaları kapanıncaya kadar, plakalar yumuşak ve sakatlanmaya oldukça açıktır.

Growth Plate Open (Puppy)

Growth Plate Closed (Adult)

Aşağıda sağ tarafta iki aylık bir yavrunun röntgen filminde, kemiklerin ve eklemlerin olgunlaşmasından önce, kemiklerin büyümeleri için çok yolu olduğu görülmektedir. Aşağıda sol tarafta bulunan 7 aylık bir yavrunun röntgen filminde, büyüme plakaları görülebilmektedir, bu da kemiklerin halen gelişmekte olduğunu göstermektedir.

Yetişkin bir köpeğin röntgen filminde (aşağıda) büyüme plakalarının kapandığı ve görülemediği gözlemlenmektedir.

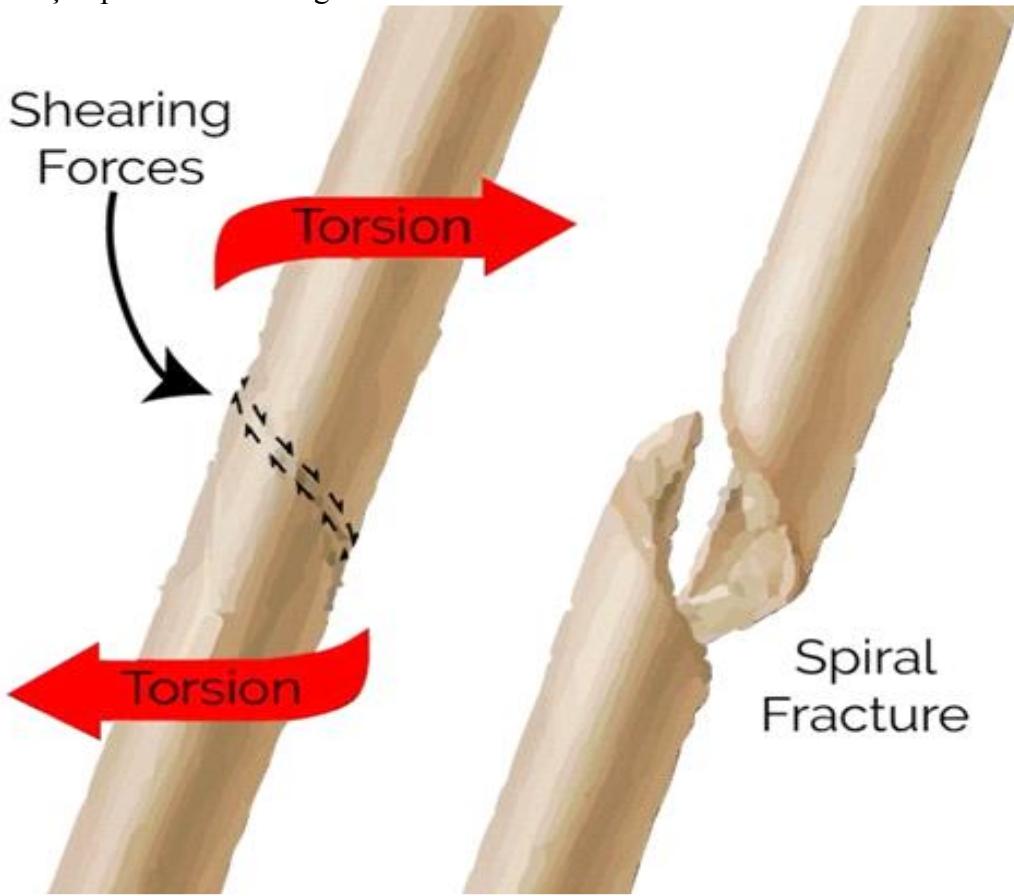
Yavruların Sakatlanması

Bir köpeğin kemikleri, kaslar, bağlar ve tendonlarla bir arada tutulmaktadır. Yetişkin bir köpekte, eğer bir eklem yanlış tarada eğiliyorsa yada çok fazla dönüyorsa, kemik gergin halde duracaktır ve yumuşak doku çekilerek gerilmeyle sonuçlanacaktır.

Bir yavruda, kaslar, bağlar ve tendonlar büyüme plakalarından daha güçlüdür. Bu da büyüme plakalarının ayrı taraflara çekilmesine neden olabilir. Basit bir burkulma yerine, büyüme plakaları sakatlanır.

Bu durum neden önemli dersiniz de, burkulmanın yanı sıra, büyüme plakalarında meydana gelen bir sakatlık düzgün ve doğru bir şekilde iyileşmeyebilir, yada yavrunun kemiklerinin düz ve güçlü bir şekilde gelişmesi gereken dönemde iyileşemeyebilir.

Örneğin; ön ayak... eğer büyüme plakası zarar görmüş ve büyüme durmuşsa, ters taraftaki kemik normal olarak büyümeye devam edecektir. Bu da eğik ayak kemiklerin oluşmasına neden olabilir ve yavrunun tüm yaşamı boyunca garip bir yürüyüşünün olmasına neden olabilir. Bu durum da zamanla, ayak kemiklerinde eşit olmayan dengesiz baskıya neden olacaktır ve köpeğin yaşı ilerledikçe başka problemlerin doğmasına neden olacaktır.

Bir yavrunun yumuşak büyüme plakalarının sahip olmasına ek olarak, genelde yavrular yumuşak kemiklere sahiptirler. Yukarıda görüldüğü şekilde zıt yönlerde meydana gelen kuvvetten dolayı kemikte bir kırılma olmasına neden olabilir.

Bu nedenle, yavrunun kemiklerinin resimde görüldüğü şekilde dönmesine neden olacak bir egzersiz, yavrunun sakatlanmasına neden olabilir. Bu bahsedilen durum göz önüne alındığında, büyüme döneminde olan bir yavrunun hiçbir zaman zıplamasına, merdivenden inip çıkmasına yada yokuş yukarı inip çıkmasına izin vermemelisiniz. Bu hareketler yavrunun gereğinden fazla egzersiz yapmasına neden olacaktır.

Genç yaştaki bir köpeğe gereğinden fazla etkili egzersiz yaptırmak, köpeğin hayatının ilerleyen dönemlerinde ciddi sorunlarla karşılaşmasına neden olacaktır. Ya da genç yaşta bile kalça ve dirsek çıkıklarına yada diğer başka ortopedik sorunların meydana gelmesine neden olacaktır.

Yavruların Ne Kadar Egzersize İhtiyaçları Vardır?

*12 ayın altındaki yavrular için, kendi yönettiği bir oyun kuraldır. Yavrularının genel egzersizleri serbest oyun oynamaları, keşfetme ve etrafı koklama olmalıdır.

*Eğer herhangi bir yorgunluk belirtisi görürseniz yada yürümeyi reddederse, yavrunun bu isteğini dinleyerek dinlenmesine izin vermelisiniz.

*Her köpeğin olduğu gibi genç köpeklerin de egzersize ihtiyaçları vardır, fakat bu egzersiz kontrollü olmalıdır.

*Yavruya bir bebek gibi davranmalısınız. Bırakın oyun oynasınlar, yemek yesinler ve uyuşunlar.

*Egzersizin seviyesini ve miktarını çok çok yavaş bir şekilde arttırın.

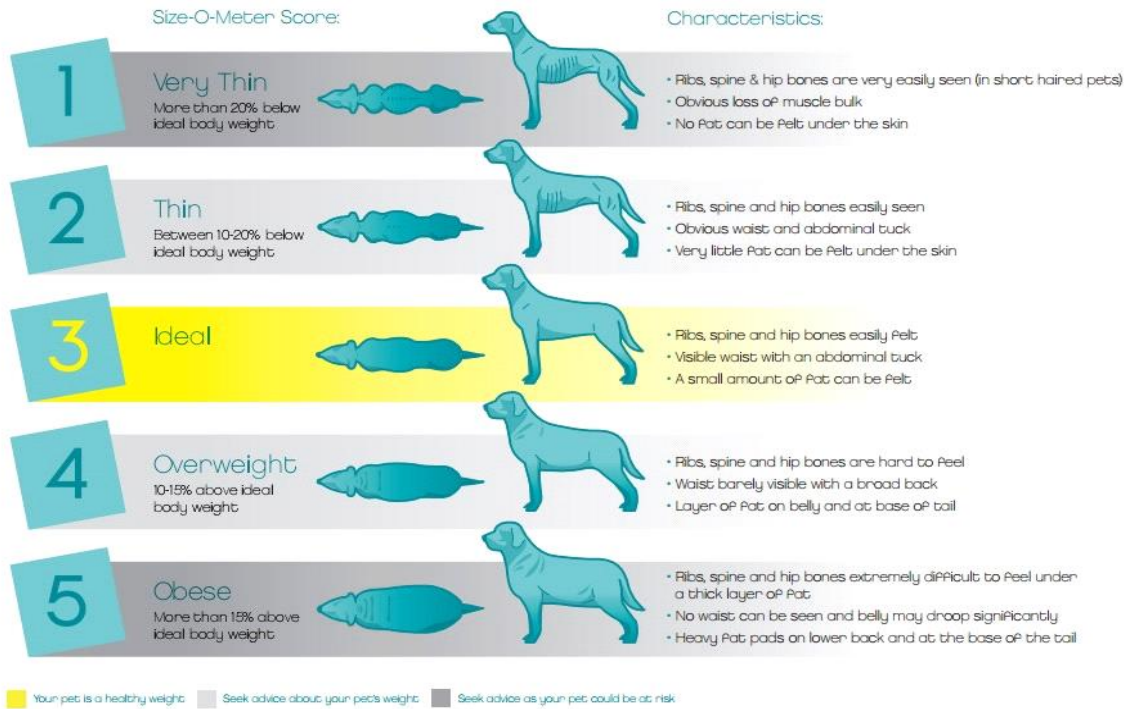
- 8-9 haftalık bir yavru: günde 4 defa 10 dakika,
- 9-10 haftalık bir yavru: günde 4 defa 15 dakika,
- 11-16 haftalık bir yavru: günde 4 defa 20 dakika,
- 16 haftalıktan 5 aylığa kadar olan yavru: günde 4 defa 25 dakika,
- 5-7 aylık bir yavru: günde 4 defa 30 dakika kadar olmalıdır.

Yavrunuzu 12 aylığa kadar bırakın diğer köpeklerle oynasın. Fakat iri köpeklere de dikkat edin. Oyun esnasında kemik ve kas zedelenmeleri olabilir.

Yavrunuzun keyfini çıkarın fakat şunu kesinlikle unutmayın, 6 aylık bir bebeği kilometrelerce koşturamazsınız, o yüzden yavru köpeğinizi de bu şekilde düşünerek gereğinden fazla ve zorlayıcı egzersizlerden kaçınınız.

Yavrunun Gelişiminde Beslenmenin Etkisi

Fazla beslenme ve hızlı gelişim yavruların kemik, bağ ve tendonlarında anormalliklerin oluşmasına neden olabilir. Bu durumun oluşmasını engellemek için, yavrunuzun gelişim ve kilosunu kontrol etmeniz çok önemlidir. Bu da, yavrunuzun günlük ne kadar yediğini kontrol ederek ve aşağıdaki diyaframda görebileceğiniz gibi ideal vücut formunda tutarak sağlayabilirsiniz.

Büyüme dönemindeki yavruların dietleri kesinlikle yüksek kalorili yada yüksek proteinli olmamalıdır. Kuru mamanın protein oranının %26 yada daha az olmasını öneriyoruz.

Büyük bir köpeğe sahip olmak için acele etmemelisiniz ve yavrunuzun gereğinden fazla kilo almamasını sağlamalısınız. Bunların aksi durumda, gelişmekte olan yavrunun vücuduna zarar vermiş olursunuz. İri ırklarda, zamanı gelince yavru gerekli olgunluğa ulaşacaktır.

Unutmayın!!! Gelişim ne kadar yavaş olursa o kadar iyidir!

Bu makale, Grays American Bulldogs tarafından hazırlanmıştır.
Tüm hakları Grays American Bulldogs'a aittir.
Tercüme eden: Mertcan Bahar (e-mail: mertcan.bahar@gmail.com)